

Socialministeriet

sm@socialministeriet.dk
anne.baekgaard@socialministeriet.dk

Dato: 28. juni 2006
Kontor: Forvaltningsjuridisk kt.
J.nr.: 2006-2211-64

Sagsbeh.: abt

Socialministeriet har ved e-post af 6. juni 2006 anmodet Indenrigs- og Sundhedsministeriet om bidrag til besvarelsen af to spørgsmål fra Folketingets Socialudvalg, SOU alm. del 207, og SOU alm. del 208, stillet til socialministeren den 23. maj 2006.

SOU alm. del 207 er sålydende:

"Ministeren bedes redegøre for omfanget af tilsynsindsatsen i forhold til plejehjem, for så vidt angår plejehjemmet Fælledgården, ældreområdet i Københavns Kommune, samt ældreområdet i landets øvrige kommuner."

Socialministeriet har anmodet Indenrigs- og Sundhedsministeriet om at oplyse, om de kommunale tilsyn har haft sager vedrørende plejehjem, plejeboliger eller lignende boligenheder i perioden 2003 til 2006. I givet fald har Socialministeriet anmodet Indenrigs- og Sundhedsministeriet om at oplyse, hvor mange sager, der har været på landsplan og hos de enkelte tilsyn.

SOU alm. del 208 er sålydende:

"Ministeren bedes oplyse antallet af klager over omsorgssvigt m.m., som henholdsvis plejehjemmet Fælledgården, Københavns Kommune samt landets øvrige kommuner har modtaget inden for de seneste 3 år."

Socialministeriet har anmodet Indenrigs- og Sundhedsministeriet om at oplyse, om det er muligt at oplyse, hvor mange sager de sociale nævn har haft vedrørende plejen på plejehjem, plejeboliger eller lignende boligenheder og i givet fald, hvor mange sager, der har været på landsplan og hos de enkelte sociale nævn.

Socialministeriet har bedt Indenrigs- og Sundhedsministeriet om så vidt muligt at afgrænse "omsorgssvigt" til klager over plejen og omsorgen samt problemstillinger afledt heraf. Klager over pensionens størrelse, vaskepriser og lægehjælp skal ikke medtages i opgørelsen.

Ad SOU alm. del 207:

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan vedrørende det kommunale tilsyn oplyse følgende:

Indtil 1. januar 2004 blev tilsynet med kommunerne varetaget af de for hvert amt nedsatte tilsynsråd. Siden den 1. januar 2004 har tilsynet med kommunerne været varetaget af fem statsamtmande; statsamtmanden for Nordjyllands Amt, statsamtmanden for Århus Amt, statsamtmanden for Sønderjyllands Amt, statsamtmanden for Vestsjællands Amt og statsamtmanden for Københavns Amt. Med virkning fra den 1. januar 2007 vil tilsynet med kommunerne blive varetaget af direktørerne for de 5 kommende regionale statsforvaltninger.

Reglerne om statsamtmandenes kompetence er i hovedsagen en videreførelse af reglerne om tilsynsrådenes kompetence.

Statsamtmandens tilsyn er et retligt tilsyn. Statsamtmanden fører således tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, herunder kommunale forskrifter, der er udstedt i medfør af denne lovgivning.

Statsamtmanden kan ikke tage stilling til, om kommunernes dispositioner er rimelige eller hensigtsmæssige, eller til spørgsmål om skønsudøvelse, så længe skønnet udøves inden for de rammer, der er fastsat i lovgivningen. Statsamtmanden kan herudover ikke tage stilling til, hvorvidt kommunerne overholder principperne om god forvaltningsskik.

Statsamtmanden fører endvidere ikke tilsyn i det omfang, særlige klage- eller tilsynsmyndigheder kan tage stilling til den pågældende sag. Statsamtmanden fører herunder ikke tilsyn i det omfang, en sag kan indbringes for de sociale nævn.

Der henvises til §§ 47 og 48 i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 968 af 2. december 2003).

Som det fremgår, har statsamtmandene ikke kompetence til at tage stilling til kommunernes skønsprægede beslutninger omkring pleje og omsorg for enkeltpersoner. Statsamtmandene kan heller ikke tage stilling til generelle spørgsmål om hensigtsmæssigheden af arbejdstilrettelæggelsen m.v. i ældreplejen, så længe plejen og omsorgen udøves inden for lovgivningens rammer. Statsamtmanden kan endvidere ikke tage stilling til klager over kommunalt ansattes optræden m.v. Sådanne klager må rettes til kommunalbestyrelsen eller til borgmesteren som den øverste ansvarlige for den daglige ledelse af kommunens forvaltning.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har i anledning af anmodningen fra Socialministeriet anmodet direktørerne for de kommende regionale statsforvaltninger om at oplyse, hvorvidt det kommunale tilsyn i perioden 2003 – 2006 har behandlet sager som beskrevet af Socialministeriet. Ministeriet har modtaget følgende svar:

Det kommunale tilsyn med kommunerne beliggende i Nordjyllands og Viborg amter har ikke haft sager vedrørende kommunernes tilsyn på ældreområdet.

Det kommunale tilsyn med kommunerne beliggende i Århus, Vejle og Ringkøbing amter har behandlet 3 henvendelser vedrørende plejehjem eller lign. Den ene sag vedrørte anmodning om hjælp til at flytte fra et plejehjem. Borgeren blev af tilsynet henvist til at rette henvendelse til kommunen, og sagen blev herefter henlagt. Den anden sag vedrørte overflytning af en plejhjemsbeboer til en barak i forbindelse med reovering af et plejehjem. Statsamtmanden fandt, at en beslutning som den truffe om tilrettelæggelse af plejeindsatsen ikke var en afgørelse, som efter gældende ret krævede parts-høring. Spørgsmålet om god forvaltningsskik og hensigtsmæssigheden af plejen måtte afvises som liggende uden for statsamtmandens kompetence. Den tredje sag vedrørte en klage over ufølsom behandling af en plejhjemsbeboer under vedkommendes terminalfase. Statsamtmanden henviste klageren til Sundhedsvæsenets Patientklagenævn og den øverste daglige leder af kommunens administration.

Det kommunale tilsyn med kommunerne beliggende i Sønderjyllands, Ribe og Fyns amter har behandlet to sager vedrørende pleje eller lign. Den ene sag vedrørte en klage over omsorgssvigt på et plejehjem. Det kommunale tilsyn fandt ikke grundlag for at udtale, at kommunen ved ikke at foretage yderligere over for det pågældende område-center havde tilsidesat sit lovpligtige tilsyn efter retssikkerhedsloven, eller for at fastslå, at serviceniveauet på områdecenteret lå under det generelle serviceniveau, som lov om social service forudsætter. En anden sag, som er under aktuel behandling, drejer sig hovedsagelig om, at kommunen ikke råder over plejehjem, men yder hjælp i såkaldte bo- og levemiljøer, hvor klageren mener, at dækningen har været utilstrækkelig og ikke dækket.

Det kommunale tilsyn med kommunerne beliggende i Vestsjællands, Roskilde og Storstrøms amter har ikke haft tilsynssager inden for det nævnte område.

Det kommunale tilsyn med kommunerne i Københavns og Frederiksborg amter samt Københavns, Frederiksberg og Bornholms kommuner har oplyst, at det kommunale tilsyn ikke har haft sager herom i den omhandlede periode.

Ad SOU alm. del 208:

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan vedrørende sager ved de sociale nævn oplyse følgende:

Det fremgår af § 60 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (lovbekendtgørelse nr. 72 af 6. februar 2004), at de afgørelser, som kommunerne træffer efter den sociale lovgivning, kan indbringes for det sociale nævn.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har i anledning af anmodningen fra Socialministeriet anmodet direktørerne for de kommende regionale statsforvaltninger om at oplyse, hvorvidt de sociale nævn inden for de sidste 3 år har behandlet sager som beskrevet af Socialministeriet. Ministeriet har modtaget følgende svar:

Sekretariatene for de sociale nævn for kommunerne beliggende i Nordjyllands og Viborg amter har oplyst, at nævnene ikke har haft sager vedrørende plejen på plejehjem m.v. Hvis nævnene havde haft sådanne sager, måtte de antages at være blevet afvist, fordi de falder uden for afgørelsesbegrebet. Nævnene har enkelte gange taget stilling til, om de omsorgsforanstaltninger et botilbud generelt kan stille til rådighed modsvarer

borgerens behov og i benægtende fald hjemvist sagen til kommunen med henblik på at give borgeren et (andet) tilbud, der modsvarer borgerens behov.

Sekretariatene for de sociale nævn for kommunerne beliggende i Århus, Vejle og Ringkøbing amter har oplyst, at nævnene ikke ses at have behandlet klager over plejeniveau eller –kvalitet i hjemmeplejen m.v. Hvis sådanne sager var blevet rejst, ville de i givet fald være blevet afvist.

Sekretariatene for de sociale nævn for kommunerne beliggende i Sønderjyllands, Ribe og Fyns amter har ikke oplyst, at nævnene har behandlet sager vedrørende pleje m.v. på plejehjem og lign.

Sekretariatene for de sociale nævn for kommunerne beliggende i Vestsjællands, Roskilde og Storstrøms amter har oplyst, at den omhandlede problemstilling ikke henhører under de sociale nævns kompetence, idet der vil være tale om faktisk forvaltning, ikke om afgørelser i forvaltningsretlig forstand. Der er i sekretariatene ingen erindring om, at nævnene har behandlet sager af denne karakter. Hvis sådanne sager var blevet rejst, ville de være blevet afvist.

Sekretariatene for de sociale nævn for kommunerne i Københavns og Frederiksborg amter samt Københavns, Frederiksberg og Bornholms kommuner har oplyst, at nævnene ikke har haft sociale klagesager over plejen på de nævnte plejehjem. Sekretariatene har i den forbindelse bemærket, at det sociale nævns kompetence er afgrænset til at vedrøre klager over afgørelser efter den sociale lovgivning. Der er næppe truffet afgørelser, hvoraf det fremgår, at der er sket omsorgssvigt m.v.

Med venlig hilsen

Anja Bergman Thuesen